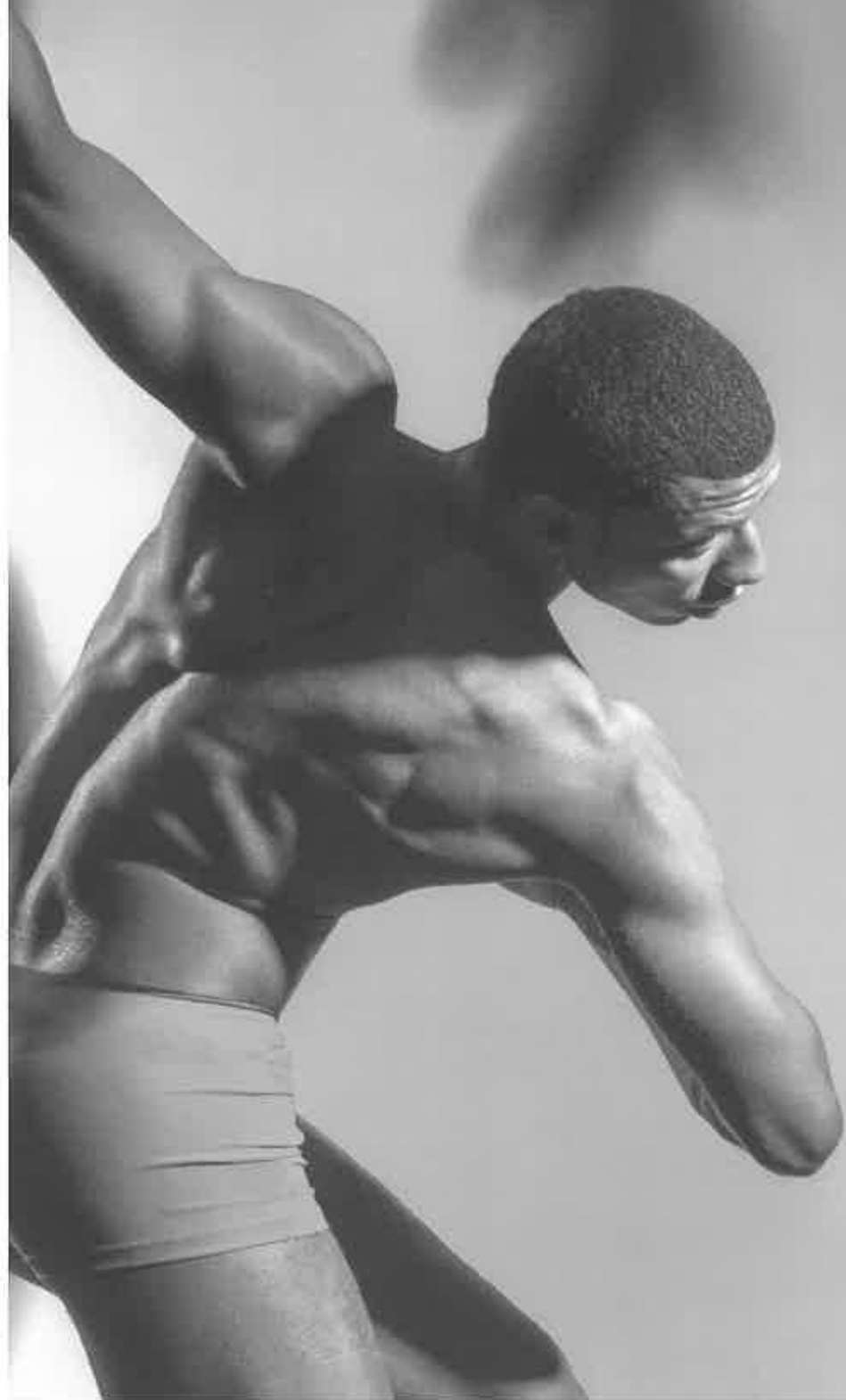

INTRODANS BEWEEGT JE

JAAVERANTWOORDING 2017

beschermvrouwe H.K.H. PRINSES MARGRIET DER NEDERLANDEN

JAARVERANTWOORDING 2017
(beknopt)

Stichting Introdans
Vijfzinnenstraat 82
6811 LN Arnhem

Balans per 31 december 2017
(na resultaatbestemming)

ACTIVA	31.12.17	31.12.16
	€	€
I Materiële vaste activa	320.396	347.620
Totale Vaste Activa	320.396	347.620
I Voorraden	136.945	42.852
II Vorderingen	160.416	190.120
III Liquide middelen	471.945	472.630
Totale Vlottende Activa	769.306	705.602
TOTALE ACTIVA	1.089.702	1.053.222

Balans per 31 december 2017

(na resultaatbestemming)

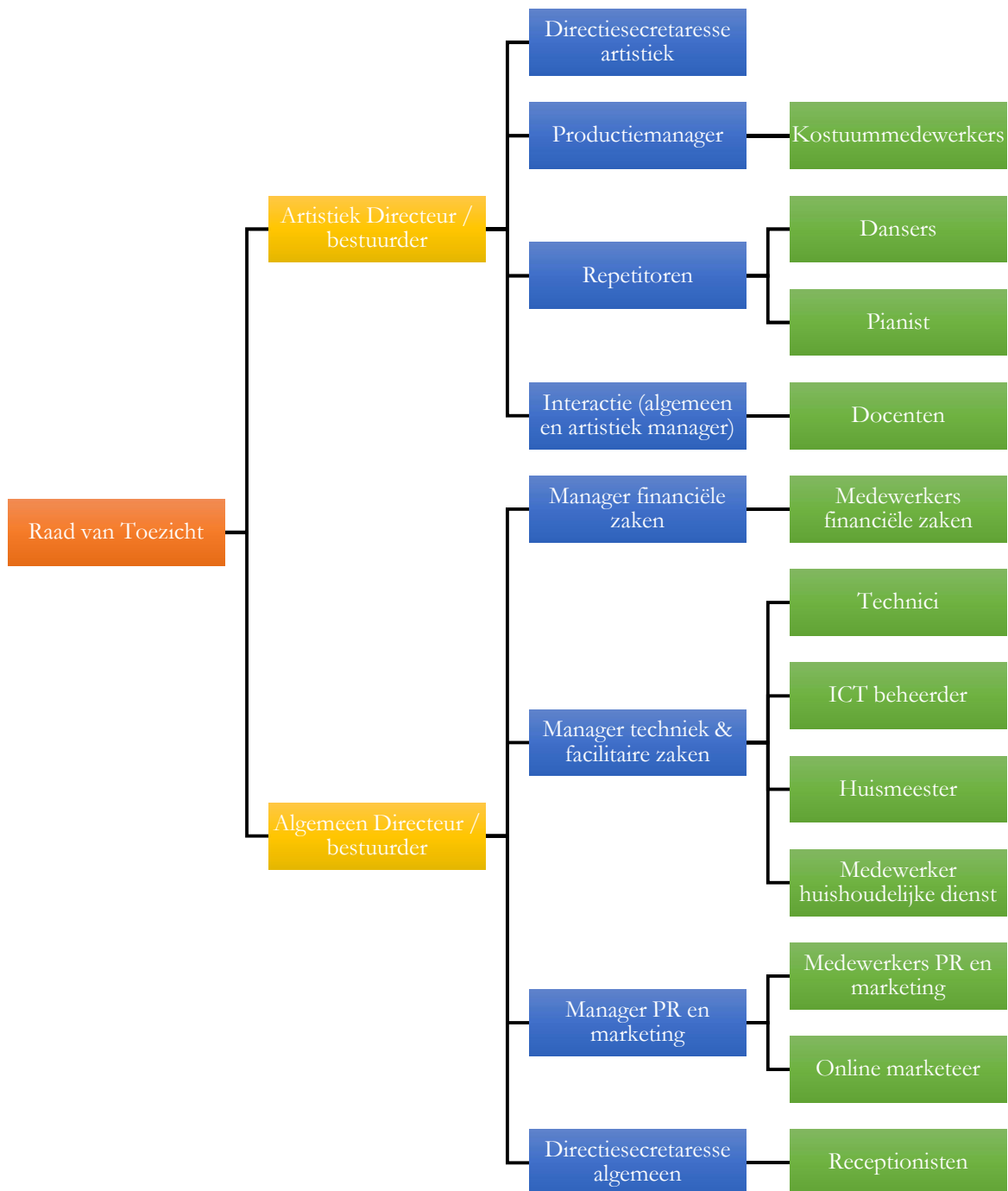
PASSIVA	31.12.17	31.12.16
	€	€
I Algemene reserve	95.941	95.941
II Bestemmingsreserves OCW	-	-
III Bestemmingsfonds restant subsidie OCW 2013-2016	42.768	-
IV Bestemmingsfonds OCW	-	42.768
V Egalisatiereserve Gelderland	16.578	16.578
VI Egalisatiereserve Overijssel	3.518	3.518
Totaal Eigen vermogen	158.805	158.805
I Onderhandse leningen	242.497	267.670
Totale Langlopende schulden	242.497	267.670
I Crediteuren	208.567	148.070
II Belastingen en premies sociale verzekeringen	74.815	73.745
III Schulden inzake pensioenen	81.460	87.482
IV Overige schulden	202.807	206.914
V Overlopende passiva	120.751	110.536
Totale Kortlopende schulden	688.400	626.747
TOTALE PASSIVA	1.089.702	1.053.222

Toelichting op de balans

Algemeen

In 1971 hebben de heren H. Focking en A.J. Wiggers de “Balletwerkgroep Studio L.P.” opgericht, die op 19 februari 1976 de naam Stichting Introdans heeft gekregen. De stichting heeft ten doel de danskunst in Nederland en de belangstelling voor deze kunstuiting te bevorderen, alsook de promotie van Nederlandse danskunst in het buitenland. De stichting tracht dit doel te bereiken door het geven van voorstellingen in theaters, scholen en andere accommodaties; door educatieve activiteiten en door optreden via de media. De stichting is ingeschreven in het stichtingsregister bij de Kamer van Koophandel in Arnhem onder nummer 41046140. Per 1 januari 2017 is het stichtingsbestuur omgezet in een Raad van Toezicht.

Organisatiestructuur

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2017-2020 van OCW.

De gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

De jaarrekening wordt opgesteld naar de grondslag van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Uit de jaarrekening blijkt dat Stichting Introdans een positief eigen vermogen heeft van €158.805. De panden zijn opgenomen in de balans tegen historische kostprijs verminderd met de afschrijvingen.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en voor de bepalingen van het exploitatiesaldo

Vaste activa:

Deze worden gewaardeerd tegen aanschaffingskosten onder aftrek van afschrijvingen. De afschrijving vindt plaats vanaf het moment van ingebruikname.

Vaste afschrijvingspercentages:	%		%
grond, opstal en inrichting:		kantoorinventaris	20
pand Vijfzinnenstraat 82	2,5	computerapparatuur	33,33
pand Utrechtsestraat 37	2,5	geluidsinstallatie	20
verbetering huisvesting	10	bewegend licht	25
bedrijfsauto	25	lichtapparatuur	25
studio-inventaris	25	video-apparatuur	25

Daar Introdans een reisgezelschap is, is besloten om een afschrijvingspercentage te hanteren van respectievelijk 20% en 25% voor technische installaties. De ervaring in de loop der jaren heeft geleerd dat lichtapparatuur hooguit vier jaar en geluidsinstallaties hooguit vijf jaar meegaan.

Onderhanden activiteiten:

De voor de balansdatum gemaakte directe voorbereidingskosten ten behoeve van het repertoire van komende boekjaren worden geactiveerd. De producties worden naar rato van de speeldagen geactiveerd.

Voorraden:

Deze bestaan o.a. uit balletschoenen, aanwezige dranken en public relations en marketing materiaal.

Grondslagen van resultaatbepaling:

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde producten, inclusief ontvangen subsidies en overige bijdragen en de kosten en andere lasten over het jaar.

Publieksinkomsten:

Onder eigen inkomsten wordt verstaan de opbrengst wegens gegeven voorstellingen. De verantwoording geschiedt in de periode waarin de voorstellingen plaatsvinden.

Kosten:

De kosten worden verantwoord ten laste van de rekening van baten en lasten in het jaar waarop zij betrekking hebben.

Categoriale exploitatierekening 2017

BATEN	Begroting		
	2017	2017	2016
	€	€	€
Directe opbrengsten			
Publicksinkomsten	858.289	764.500	937.670
Sponsorinkomsten	151.342	149.500	204.500
Overige inkomsten	899	2.000	2.800
Indirecte opbrengsten	-	-	-
Totale Opbrengsten	1.010.530	916.000	1.144.970
Subsidie OCW	2.904.854	2.851.559	2.791.929
Subsidie provincie	621.069	464.468	464.468
Subsidie gemeente	108.319	106.613	106.613
Overige subsidies/bijdragen			
Subsidie uit publieke middelen	5.000	150.000	246.059
Bijdragen uit private middelen	70.131	68.000	100.707
Totale Bijdragen	3.709.373	3.640.640	3.709.776
TOTALE BATEN	4.719.903	4.556.640	4.854.746

Categoriale exploitatierekening 2017

LASTEN	Begroting					
		2017		2017		2016
	fte	€	fte	€	fte	€
Beheerlasten personeel	10,99	618.935	8,9	633.438	9,62	614.341
waarvan vast contract	7,84	501.733	7,40	586.266	7,9	565.486
waarvan tijdelijk contract	1,4	78.845	0,50	26.172	0,72	29.165
waarvan inhuur	1,75	38.357	1	21.000	1	19.690
Beheerlasten materieel		277.929		295.728		270.858
Totale beheerslasten		896.864		929.166		885.199
Activiteitenlasten personeel	46,06	2.636.112	46,04	2.574.869	45,16	2.531.489
waarvan vast contract	34,86	1.995.147	35,34	1.976.452	30,06	1.913.739
waarvan tijdelijk contract	11,2	640.965	10,7	598.417	15,1	617.750
waarvan inhuur	0	-	0	-	0	-
Activiteitenlasten materieel		1.184.881		1.052.605		1.501.232
Totale Activiteitenlasten		3.820.993		3.627.474		4.032.721
TOTALE LASTEN		4.717.857		4.556.640		4.917.920
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		2.046		-		63.174-
Saldo rentebaten/-lasten		2.046-		-		2.497-
Saldo bijzondere baten/lasten		-		-		-
EXPLOITATIERESULTAAT		-		-		65.671-

BESTUURSVERSLAG STICHTING INTRODANS

2017 was voor Introdans een prachtig jaar, waarin het gezelschap met succesvolle voorstellingen langs de theaters reisde en waarin veel activiteiten voor bijzondere doelgroepen werden gegeven. Het aantal bezoekers en deelnemers is dit jaar iets afgenomen; in 2017 werden 106.703 bezoekers en deelnemers begroet (2016: 118.958). Het hoge aantal in 2016 is te verklaren door het 45-jarig jubileum, waarin er veel extra media-aandacht en pr-budget ter beschikking was, alsook door de opening van de Special Olympics in het Nijmeegse Goffertstadion in 2016. Bovendien waren scholen in 2016 meer op dans gefocust, als onderdeel van het educatieve vierjarenplan (afwisselend gericht op dans, toneel, muziek en musea). Het aantal van 106.703 in 2017 is alsnog bijna 10% hoger dan het gemiddelde van 97.310 in de periode 2013-2015.

De voor u liggende jaarverantwoording 2017, vastgesteld door de directie / bestuurders en goedgekeurd door de Raad van Toezicht van Stichting Introdans in zijn vergadering van 18 april 2018, is door DDJ Accountants B.V. te Ellecom gecontroleerd en voorzien van een goedkeurende controleverklaring (zie pagina 48). Een rapport van feitelijke bevindingen is bijgevoegd op pagina 76.

Activiteiten

Zowel publiek als pers zijn enthousiast over alle voorstellingen en activiteiten van Introdans. In 2017 zijn in totaal 833 (2016: 712) voorstellingen en projecten gerealiseerd; 174 (2016: 148) voorstellingen in binnen- en buitenland, 77 (2016: 89) voorstellingen door Introdans; 97 (2016: 59) familievoorstellingen door Introdans en 659 (2016: 564) projecten Interactie.

Artistiek profiel

Introdans heeft in de ruim 45 jaar van zijn bestaan een unieke positie opgebouwd binnen het Nederlandse dansbestel. De missie is om als reizend repertoiregezelschap een bijdrage te leveren aan de bevordering van de danskunst door modern ballet op een hoog professioneel niveau te presenteren aan een groot en divers publiek. Als enige balletgezelschap in Nederland geeft Introdans expliciet aandacht aan dans voor de jeugd en aan het behoud van het culturele erfgoed van de dans.

Introdans gelooft dat de moderne balletkunst iedereen kan enthousiasmeren en inspireren; niet alleen volwassenen, maar ook kinderen, pubers, senioren, sporters, ondernemers en mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. *'Introdans beweegt je'* is daarom de kernboodschap waarmee we al onze doelgroepen benaderen.

Met ingang van seizoen 2016/17 nam Introdans afscheid van de naam Introdans Ensemble voor de Jeugd. De familievoorstellingen van Introdans zijn geschikt voor jong en oud; deze sprankelende opvoeringen verdienen een groot publiek, en om dit te benadrukken besloten wij om na het zilveren jubileum van de groep voortaan af te zien van de naam Introdans Ensemble voor de Jeugd. Introdans bestaat nog steeds uit twee ensembles: het ene presenteert programma's voor een volwassen doelgroep, het andere danst de familievoorstellingen. Daarnaast treden beide ensembles op in combinatieprogramma's: KERSTGALA en END OF SEASON.

Introdans danste met MONUMENTAAL een vierluik van monumentale choreografieën. Het meesterlijke *Lieder Eines Fahrenden Gesellen* geldt als een van Jiří Kyliáns meest romantische werken. Van de Amerikaanse 'grand old lady' Lucinda Childs danste Introdans het recente *Canto Ostinato* en

het elektriserende *Concerto*. Het imponerende werk *Memory of a Shape* van choreografe Regina van Berkel was voor het eerst in Nederland, bij Introdans, te zien. MONUMENTAAL ging op 17 februari 2017 in première en reisde daarna langs de Nederlandse en Duitse theaters.

Met de *familievoorstelling* HOERA VOOR HANS, bestaande uit drie toppers uit Van Manens oeuvre, bracht Introdans hulde aan de meesterchoreograaf die in juli 2017 85 jaar werd. Deze familievoorstelling ging op zaterdag 21 januari 2017 in première en toerde vervolgens door Nederland en Duitsland. De voorstelling bestond uit *Squares* (een 'vroeg' Van Manen, daterend uit 1969, één van de klassiekers van de Nederlandse dans), *In and Out* (volgens de danspers een 'regelrechte voltreffer') en *Black Cake*, de feestelijke uitsmijter van HOERA VOOR HANS, een première voor Introdans. De voorstelling was zo succesvol dat uitnodigingen volgden voor optredens in Barcelona (Spanje) en in Pavia, Ravenna en Trento (Italië) in 2018.

Zuidelijke sferen, Latijns temperament, sensualiteit en levenslust waren de ingrediënten van MÉDITERRANÉE. Een programma geheel bestaand uit creaties van Spaanse choreografen, variërend in leeftijd en ervaring en ieder met een eigen stijl, maar zeker óók zielsverwanten. Met drie premières van de uit Barcelona afkomstige Cayetano Soto, een nieuw werk van voormalige Introdans-danser Jorge Pérez Martínez, en het sensuele en overrompelende *Rassemblement* van Nacho Duato. Het programma ging op 14 oktober 2017 in première met daaropvolgend een uitgebreide tournee langs Nederlandse theaters.

De stoelen vlogen en reden in het rond bij SO YOU THINK YOU CAN STOELENDANS: een programma vol inventiviteit, humor en hilariteit – een familievoorstelling waarin Introdans zich wederom van zijn beste kant liet zien. De Nederlandse choreograaf David Middendorp, die met zijn werk onder meer de jury's van America's Got Talent en Britain's Got Talent versteld deed staan, creëerde met *Painting* een nieuw werk voor dit programma. Daarnaast presenteerde Introdans de Nederlandse première van twee opwindende 'stoelendanschoreografieën' van respectievelijk Alexander Ekman (*Whim*) en Ángel Rodríguez (*Nine Words*). Mauro de Candia's publieksfavoriet én doldwaze finaleballet *Purple Fools* maakte het dansfeest compleet.

Traditiegetrouw luidde Introdans in juni de zomer in met END OF SEASON, deze keer geheel gewijd aan het oeuvre van meesterchoreograaf Jiří Kylián. Met *Celebrating Kylián!* vierde Introdans Kylián's 70ste verjaardag. END OF SEASON werd live begeleid door Het Gelders Orkest onder leiding van Otto Tausk. Op het programma stonden *Lieder Eines Fabrenden Gesellen* (met live zang van mezzosopraan Florieke Beelen), *Un Ballo*, *Trompe L'Oeil* en *Sechs Tänze*. Als randprogramma was in de Kleine Zaal de foto-installatie *Free Fall* te zien.

Het jaarlijkse **KERSTGALA** bestond uit *Cirkus primitif balet* (Staša Zurovac), *Memory of a Shape* (Regina van Berkel), *B12* (Jorma Uotinen) en de Nederlandse première van het ballet *Floating Flowers* (Po-Cheng Tsai). *Floating Flowers* is gebaseerd op Oosterse ceremonies tijdens het Geestenfeest, en bekroond met vele internationale prijzen.

Educatieve activiteiten Introdans Interactie

Educatieve projecten in een nieuw jasje | Het educatieve programma van Introdans Interactie is gebaseerd op de voorstellingsprogramma's van de beide dansersensembles van Introdans. Artistiek

manager Adriaan Luteijn en het docententeam ontwikkelen deze projecten zodanig dat ze toegankelijk en geschikt zijn voor iedereen: mensen van alle leeftijden en achtergronden, met of zonder beperking, evenals scholen, bedrijven en instellingen. Danservaring is niet vereist.

In 2017 is de inclusieve insteek geïntensiveerd en zijn de actieve dansprojecten in een nieuw interactief jasje gestoken. Verschillende groeperingen worden waar mogelijk bij elkaar gezet en ervaren en delen samen het plezier van dans. Daarnaast kijkt Introdans Interactie met andere (kunst)instellingen en het onderwijs voortdurend naar mogelijkheden tot het ontwikkelen van nieuwe multidisciplinaire en inclusieprojecten en projecten op maat. Maar zoals gezegd, plezier en beleving komen altijd op de eerste plaats.

In 2017 namen 18.407 (31.331 in 2016) deelnemers deel aan 659 (564 in 2016) projecten, workshops en activiteiten van Introdans Interactie, zowel binnen als buiten onderwijsverband.

Onderwijs

Projecten (speciaal) primair en (speciaal) voortgezet onderwijs vernieuwd | In 2017 verzorgde Introdans Interactie oriënterende en verdiepende, korte en lange dansworkshops, lessenreeksen en kijkjes achter de schermen. Voor het schooljaar 2017/18 heeft het Interactieteam een nieuwe interactieve werkwijze ontwikkeld. Groepjes leerlingen kiezen via een tablet een choreografie uit, diepen deze verder uit en verwerken hem in hun danspresentatie. Deze nieuwe werkwijze bevordert een actieve en betrokken houding van de leerlingen en het leidt tot grotere diversiteit in het eindresultaat, evenals veel enthousiasme bij de leerlingen.

Introdans Interactie realiseert naast schoolprojecten ook deskundigheidsbevordering op maat in overleg met de scholen. De projecten sluiten aan bij de ontwikkelingsniveaus, kerndoelen, competenties, doorgaande leerlijnen en Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). De opgedane expertise en ervaringen worden in Gelderland en Overijssel gedeeld met overheden, cultuurpunten, het onderwijs en cultuuraanbieders. In Arnhem is Introdans Interactie in het kader van het Convenant Cultuureducatie lid van de Stuurgroep Cultuur en School Arnhem. De ervaringen van dit convenant werden op 1 februari 2017 gedeeld tijdens De Oploop, de conferentie cultuureducatie van Cultuurmij Oost. De afdeling is lid van het CMK LAB Dans, dat in opdracht van de provincie Gelderland onderzoekt hoe het vak dans een vanzelfsprekendheid kan worden op basisscholen. Introdans Interactie is voor ArtEZ Bachelor Dance partner in Next Move, het internationale ontwikkelingsprogramma voor dansdocenten.

In het voortgezet onderwijs heeft Introdans Interactie haar bestaande relaties voortgezet met onder meer het Liemers College in Zevenaar en Didam, het Almende College in Silvolde, het Montessoricollege in Arnhem, het Stedelijk Gymnasium Arnhem en D'Oultremontcollege in Drunen.

Leerlingen van VMBO/ISK 't Venster Arnhem volgden met leerlingen van het Stedelijk Gymnasium een lessenreeks bij Introdans in opdracht van Rotary Veluwezoom. Dit laatste project heeft als doel om leerlingen in achterstandssituaties met steun van het Jeugdcultuurfonds Arnhem en stichting Leergeld Arnhem toe te leiden naar danscursussen bij dansscholen.

Ook in het basisonderwijs zijn nieuwe projecten ontwikkeld. Introdans Interactie is in het najaar van 2017 op de Prinseschool in Enschede gestart met het deskundigheidstraject Ondergedompeld in Dans, voor alle leerkrachten en leerlingen. Op verschillende basisscholen van Bureau Kunstcircuit in Deventer zijn dansworkshops en lessenreeksen gegeven. Met het Theaterschip in Deventer zijn voorbereidingen

getroffen voor het ontwikkelen van een digitale leerlijn voor dans in het kader van CMK en andere toekomstige samenwerkingsprojecten.

Schoolvoorstellingen voor primair onderwijs | Het docententeam gaf bij de schoolvoorstelling HOERA VOOR HANS en SO YOU THINK YOU CAN STOELENDANS voorbereidende doe-mee-lessen aan de bezoekende klassen van het primair onderwijs in Gelderland en Overijssel, en maakte een begeleidende digitale lesbrief voor de leerkracht en de klas. De digitale lesbrief wordt voor alle bezoekende scholen aangeboden via onze website voor kinderen, www.introdansvoorjou.nl.

Samenwerking ArtEZ BA Docent Dans en ROC Rijn IJssel Dans | Introdans Interactie werkte ook in 2017 nauw samen met de hbo- en mbo-dansopleidingen van ArtEZ en ROC Rijn IJssel. Dit gebeurde in een doorlopende leerlijn van choreografieworkshops, colleges, kijkjes achter de schermen, voorstellingsbezoek, stagetrajecten en inclusie-evenementen. Met de dansstudenten van ROC Rijn IJssel studeerde Adriaan Luteijn de opening van de jubileumeditie van het Sprookjesfestival in.

Onderwijs | producties

Nors en Sous: senioren in duet met ArtEZ studenten in festival Ruimtekoers | In de voorstelling *Nors en Sous* gingen wijkbewoners vanaf 65-85 jaar uit Arnhem Zuid in duet met studenten van ArtEZ BA Docent Dans uit Arnhem Noord. De duetten en trio's werden tijdens het festival *Ruimtekoers* uitgevoerd in een leeg kantoorgebouw in Arnhem Zuid. Het publiek wandelde tijdens *Nors en Sous* van kamer naar kamer en zag in 12 duetten verschillende werelden bij elkaar komen: jong en ouder, noord (Nors) en zuid (Sous). De repetities met de ouderen en de studenten vonden plaats in de eerste week van *Ruimtekoers* onder leiding van Adriaan Luteijn en de studenten in de woonkamer van de oudere deelnemer.

Volwassenen

Oud geleerd, jong gedanst | In het voorjaar van 2017 waren er weer twee actieve cursusreeksen *Oud geleerd, jong gedanst* in de Introdansstudio's voor deelnemers vanaf 55 jaar. De reeksen zijn erop gericht om senioren te laten dansen in het Introdans-idiom en hen kennis te laten maken met de wereld van Introdans.

De Ontmoeting | De jaarlijkse Ontmoeting van Introdansers en speciale gastdancers in het voorprogramma van END OF SEASON, ditmaal met sporters van NOC*NSF, kon niet worden gerealiseerd. De schema's van de topsporters en de Introdansers bleken niet te matchen. De samenwerking met NOC*NSF en Papendal heeft echter in het najaar een vervolg gekregen in de ontwikkeling van een overall programma met expertise-uitwisseling en kennisdeling op het gebied van voeding, training en blessure preventie.

Introdans in Bedrijf | Introdans Interactie biedt workshops aan voor bedrijven, instellingen en overheden ter inspiratie en bevordering van samenwerking en communicatie en het creatief omgaan met vraagstukken. De samenwerking met CultuurWerkt (voorheen BCA), cultuurplatform voor werkend Nederland, werd in 2017 geïntensiveerd. Interactie gaf op 14 november tijdens de eerste Dag van Kunst en Cultuur (de lancering van hun cultuurplatform waar Introdans partner van is) een *Wake Up Ball*

voor 120 medewerkers van Yarden. Ook werden in 2017 workshops verzorgd voor Alliander en Rotary clubs.

Diversiteit

Introdans kent een enorme diversiteit, zowel binnen het bedrijf en de ensembles als bij de doelgroepen van Introdans Interactie en het publiek van onze voorstellingen. Het gaat hier om diversiteit in de breedste zin van het woord; er is niet alleen variatie in cultuur en nationaliteit, maar ook in leeftijd, sekse, geaardheid en fysieke of mentale beperking. Het is tenslotte de doelstelling van Introdans om ‘dans in de ruimste zin des woords onder de aandacht van een zo groot mogelijk publiek te brengen’!

Introdans maakt geen voorstellingen specifiek gericht op diversiteit – het duurt minimaal een generatie voordat cultureel divers publiek de voorstellingen bezoekt – maar door de schoolvoorstellingen, vooral de dansworkshops, lessenreeksen en kijkjes achter de schermen, krijgen kinderen uit alle culturen de kans om de schoonheid van de dans te ontdekken.

In 2017 zette Introdans het project **CultDiv-Lounge** voort; een project waarin mensen uit diverse culturen (nieuwe Nederlanders, oud-Nederlanders afkomstig uit een ander land, geboren Nederlanders met ouders uit een andere cultuur, etc.) zijn uitgenodigd voor een aantal premières van Introdans. Ze krijgen exclusieve informatie, kijkjes achter de schermen en worden betrokken in brainstormsessies met Introdansers, onder andere over manieren om hun familie en vrienden in de toekomst enthousiast te maken over ons werk. Het **Rotary danstraject** is een lessenserie voor middelbare scholieren van gemengde culturele achtergrond, waaraan ook veel leerlingen met een vluchtelingenachtergrond hebben deelgenomen.

Introdans en SWOA's **Roze Cast** had als missie om LHBT-ouderen in onze samenleving in het zonnetje te zetten. Acht amateurdansers creëerden deze dansproductie en reisden langs zorg- en welzijnsorganisaties, opleidingen, conferenties en theaters. Na afloop ging een moderator van SWOA met het publiek in gesprek. Ook organiseerde Introdans dit jaar **Oud geleerd, jong gedanst | Roze editie**; een danstraject met LHBT deelnemers van 55 jaar of ouder, gemengd met een aantal hetero deelnemers. Het traject omvatte niet alleen een actieve danscursus, maar ook een kijkje achter de schermen van Introdans, van de keukens tot de kleedsters en natuurlijk de dansers.

Spécialité de la Maison was een project voor speciaal onderwijs, waarin 150 leerlingen met verstandelijke en lichamelijke beperkingen op de planken van Schouwburg Amphion in Doetinchem kwamen te staan in een weergaloze voorstelling gebaseerd op de delicatessen van een swingend restaurant.

In 2017 hebben docenten van Introdans meegekeken bij de workshop **Dance for Health**, een organisatie die danst met mensen met Parkinson. In 2018 gaat Introdans op verschillende plaatsen zelf workshops organiseren voor deze organisatie.

Ook in het buitenland zetten we ons beste beentje voor; bij het project **BeVoice Berlijn** werd er gewerkt met Berlijnse scholieren uit de achterstandswijk Neuköln, van veel verschillende culturele achtergronden. In Zuid-Afrika organiseerde Introdans Interactie de voorstelling **Cardiac Output** met 8 deelnemers met het Syndroom van Down en dansers van de Flatfoot Dance Company.

Asielzoekers en bewoners SIZA Het Dorp waren op 20 januari 2017 in Stadstheater Arnhem te gast bij een besloten uitvoering van de familievoorstelling HOERA VOOR HANS. In samenwerking met AKZO Nobel en het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers was er busvervoer van en naar de diverse Procesopvanglocaties (POL). Een groot deel van de zaalstoelen was tijdelijk weggehaald, waardoor een grote groep bewoners van SIZA Het Dorp in hun rolstoelen toegang hadden.

Bijzondere voorstellingen in Nederland

- 19 januari, besloten voorstelling HOERA VOOR HANS in Stadstheater Arnhem tijdens Nieuwjaarsreceptie van Vrijwilligers Vluchtelingenwerk Oost-Nederland
- 20 januari, besloten voorstelling HOERA VOOR HANS in Stadstheater Arnhem voor Asielzoekers en bewoners SIZA Het Dorp
- 6 februari, *Spécialité de la Maison* (incl. *Swingle Sisters* en *Three*) in Doetinchem
- 11 maart, *Swingle Sisters* en *Three* tijdens festival DansTrek in Stadstheater Arnhem
- 8 en 10 mei, duetten uit *Black Cake* in Nijmegen en Veenendaal
- 9-11 juni, voorstelling *MULTICOLOUR* in het Theater aan de Rijn in Arnhem
- 16 juni, *What good would the moon be* in het Vondelpark Openluchttheater in Amsterdam
- 17 juni, duet uit *Black Cake* tijdens *Festival Classique* in het Kurhaus in Scheveningen, live begeleid door het Residentie Orkest
- 22-25 augustus, *Three*, *Ella*, *Takademe* en *Het Debat* in de Spiegeltent Sonsbeekpark in Arnhem
- 26 augustus, *Sortijas*, *Rassemblement* en een interview met choreograaf Cayetano Soto tijdens de Amsterdam Uitmarkt in het Scheepvaartmuseum Amsterdam
- 31 augustus, *Polish Pieces* in het Zuiderstrandtheater in Den Haag ten behoeve van de benefietvoorstelling van Pr. Beatrix Spierfonds
- 2 september, voorstelling tijdens de seizoensopening *VOORSPEL* in Stadstheater Arnhem
- 15 september, duet uit *Black Cake* tijdens de Liberation Experience in Arnhem live begeleid door Het Gelders Orkest
- 20 september, *Three* ter gelegenheid van de opening Huis der Provincie in Arnhem
- 22 september, *Psychokiller* en *Het Debat* ter gelegenheid van de Canon van het Nederlands Openluchtmuseum, Arnhem
- 7 oktober, *Polish Pieces* en *Nowhere* tijdens het Feest van de Nederlandse Dansdagen in Maastricht
- 13 november, twee delen uit *Azul* in het Muziekgebouw aan het IJ in Amsterdam tijdens de relatieavond Alliander
- 13 november, *Black Cake*, *Purple Fools* en *Takademe* tijdens Balletgala Dansersfonds '79 in DeLaMar theater Amsterdam
- 20 en 22 november, *Three* in Papendal en tijdens het Congres Orthopeden Rijnstate in Arnhem
- 1 december, *Sortijas* in Parnassos ter gelegenheid van het afscheid van Liesbeth Wildschut, Utrecht

Educatieve activiteiten

Cijfers standplaats Arnhem en provincies Gelderland en Overijssel

In de standplaats Arnhem en de provincies Gelderland en Overijssel heeft Introdans in 2017 onderstaande projecten gerealiseerd:

Arnhem 2017

In Arnhem heeft Introdans Interactie in 2017 in totaal 298 (was 245) projecten gerealiseerd voor 6.844 (was 6.798) bezoekers/deelnemers.

Projecten scholen primair en voortgezet onderwijs:	190	(was 109 in 2016)
Schoolvoorstellingen:	8	(was 2 in 2016)
Bereik projecten/voorstellingen:	4.098	(was 2.951 in 2016)
Overige activiteiten (bijzondere doelgroepen, Open Dag, hoger onderwijs, presentaties, producties):		
	108	(was 136 in 2016)
Bereik overige activiteiten en Open Dag:	2.767	(was 3.847 in 2016)

De convenant Cultuureducatie Arnhem met het Pr8programma (en de vakantiespreiding) zorgde voor een stijging van het aantal schoolvoorstellingen/doe-mee-lessen.

Gelderland 2017 (inclusief Arnhem)

In 2017 heeft Introdans Interactie in Gelderland in totaal 488 (was 455 in 2016) projecten gerealiseerd voor 11.735 (was 27.052 in 2016) deelnemers/bezoekers.

	Project / deelnemers	
Doe-mee-lessen 6-19 jaar:	225 / 5.142	(52/1.270 deelnemers in 2016)
Workshops 6-19 jaar:	48 / 1.113	(110/2.667 deelnemers in 2016)
Projecten bijzondere doelgroepen:	11 / 107	(27/2.558 deelnemers in 2016)
Projecten 50-+:	40 / 464	(20/290 deelnemers in 2016)
Dagprojecten po en vo:	28 / 746	(71/1.775 deelnemers in 2016)
Rondleidingen:	16 / 194	(17/219 deelnemers in 2016)
Schoolvoorstellingen:	15	(6 in 2016)
Overige activiteiten:	120 / 3.969	(158/18.273 deelnemers in 2016)

In 2017 zijn er meer schoolvoorstellingen en doe-mee-lessen gegeven. Dit is dankzij het succesvolle convenant Arnhem/Pr8programma.

Overijssel 2017

In 2017 verzorgde Introdans Interactie in totaal 113 (was 42 in 2016) projecten voor 2.822 (was 936 in 2016) deelnemers/bezoekers.

Projecten:	113	(42 in 2016)
------------	-----	--------------

In 2017 was er een stijging in het aantal schoolprojecten in Overijssel ten opzichte van het jaar 2016. Dit heeft te maken met de intensievere samenwerking met het Bureau Kunstcircuit in Deventer en de start van het deskundigheidstraject met de Prinseschool in Enschede.

Schoolvoorstellingen:	2	(0 in 2016)
-----------------------	---	-------------

Dankzij de inzet van bureau Kunstcircuit Deventer werden daar in 2017 twee schoolvoorstellingen gegeven met bijbehorende voorbereidende doe-mee-lessen.

In Enschede werd gestart met een traject deskundigheidsbevordering op de Prinseschool.

Publieksomvang en –samenstelling

Introdans mag zich verheugen in een trouwe groep bezoekers door het hele land. Dat blijkt onder meer door de bezoekersaantallen door de jaren heen:

- 2014: 112.073
- 2015: 83.746
- 2016: 118.958
- 2017: 106.703

Als het gaat om de samenstelling van het publiek, doet Introdans graag mee aan het continue publieksonderzoek van Hendrik Beerda. Daarin worden 3 bases vergeleken: Introdans, dans en podiumkunsten. Interessant daarin is dat Introdans ten opzichte van dans en podiumkunsten er beter in slaagt een jongere doelgroep te bereiken; 42% van het publiek van Introdans valt in de leeftijdscategorie 41-55 jaar, dat is bij dans 34% en bij podiumkunsten 28%.

Kijkend naar het opleidingsniveau van het publiek valt op dat Introdans een hoger bereik heeft in het segment midden- en laag opgeleid, terwijl traditioneel het meeste publiek voor dans en podiumkunsten in het hoog opgeleide segment te vinden is.

Ter vergelijking:

Opleidingsniveau	Introdans	Dans	Podiumkunsten
Hoog	62	67	72
Midden	31	28	23
Laag	7	5	4

Introdans kent een grote diversiteit, vooral bij Introdans Interactie. Introdans maakt geen voorstellingen specifiek gericht op diversiteit, maar zet zich in om inclusief te zijn en alle diverse publieksgroepen te bereiken, ongeacht ras, kleur, sekse of beperking.

Talentontwikkeling

Al sinds de oprichting biedt Introdans doorlopend kansen aan aankomend talent. Het beleid om jong danstalent in het tableau op te nemen is ongewijzigd voortgezet. Ook krijgen stagiairs de mogelijkheid ervaring op te doen. Er is op dat gebied samenwerking met ArtEZ Arnhem, Codarts Rotterdam, Koninklijk Conservatorium Den Haag en de Nationale Balletacademie in Amsterdam. Daarnaast delen de afdelingen Interactie, Techniek en PR&Marketing hun kennis met stagiairs, en krijgen dansers van Introdans met regelmaat de kans om hun choreografische talenten te ontdekken en ontwikkelen. Twee dansers die afscheid namen zijn hierin succesvol verder gegaan: Jorge Pérez Martínez reist nu wereldwijd als choreograaf en repetitor en Laurent Drouis werd artistiek leider van Europa Danse Company.

Ook zet Introdans het talentontwikkelingsproject MULTICOLOUR voort, in intensieve samenwerking met productiehuis Generale Oost. Vier ambitieuze dansers van Introdans werkten voor het eerst buiten de geborgen omgeving van het gezelschap, leerden hoe ze het traject tussen concept en voorstelling zelf kunnen vormgeven en presenteerden eigen choreografieën onder artistieke en professionele begeleiding van Generale Oost. De gedanst duetten werden uitgevoerd door dansers van

diverse dansacademies, waaronder ArtEZ Arnhem, en professionals. MULTICOLOUR staat voor de verschillende kleuren van de makers zelf; iedere choreograaf heeft een eigen visie, een eigen kleur. De choreografen van deze editie waren Vincenzo Turiano, Hayden Idrus, Aymeric Aude en Jurriën Schobben.

Internationalisering

Introdans presenteerde zich in 2017 op diverse internationale podia:

- 29 maart, voorstelling *TUTTI* in Belgrado (Servië)
- 29 april, *Three* in Vantaa (Finland)
- 1 en 2 juli, *De Dood en het Meisje, Leider Eines Fahrenden Gesellen, Polish Pieces* en *Andante* met begeleiding van het Van Dingstee Kwartet in Bonn (Duitsland)
- 1-9 september, *Het Debat, Three, Ella, Takademe, Malasangre* en *Black Cake* tijdens de Tournee Zuid-Afrika, in Durban en Kaapstad
- 29 en 30 september, *Canto Ostinato, Lieder Eines Fahrenden Gesellen, Polish Pieces* en *Rassemblement* tijdens de Tournee TorinoDanza in Turijn (Italië)
- 21 oktober, *HOORAY FOR HANS* tijdens de Tournee Cultural Terassa in Barcelona (Spanje)
- 30 november, voorstelling *MEDITERRANEE* in Bocholt (Duitsland)

Prestaties

In 2017 heeft Stichting Introdans 174 (2016: 148) voorstellingen gerealiseerd, waarmee het voorgenomen aantal van 180 voorstellingen uit het beleidsplan net niet is gehaald.

Het aantal voorstellingen *in de standplaats* is 47 (2016: 34), 7 meer dan in het beleidsplan, terwijl ook het aantal voorstellingen *in de eigen regio* met 2 hoger is dan in het beleidsplan (93). Het aantal voorstellingen *in de rest van Nederland* is met 88 voorstellingen licht gedaald ten opzichte van 2016. *In het buitenland* werden 19 voorstellingen gerealiseerd, 11 minder dan we ons in het beleidsplan hadden voorgenomen. Dit wordt voor een groot deel gecompenseerd door meer voorstellingen in de standplaats.

Vrienden van Introdans en andere groepen uit de samenleving werden uitgenodigd om de generale repetitie bij te wonen van de programma's HOERA VOOR HANS, MONUMENTAAL, MÉDITERRANÉE en SO YOU THINK YOU CAN STOELENDANS, waarmee bestaand en nieuw publiek het maakproces van deze voorstellingen kon meemaken. Van deze mogelijkheid werd gretig gebruik gemaakt; in totaal waren er 382 (2016: 403) bezoekers.

Op 25 februari werd een Open Dag georganiseerd, die 574 bezoekers trok (2016: 1.100).

Introdans Interactie organiseerde 659 educatieve projecten (begroting beleidsplan: 575).

Publieksbereik

Het publieksbereik bij de reguliere voorstellingen en bijzondere activiteiten was in 2017 106.703 personen. In het jubileumjaar 2016 was dit 118.958. In vergelijking met een gemiddeld seizoen, als voorbeeld 2015 (83.746), heeft Introdans het 'extra' publieksbereik kunnen handhaven.

Het aantal bezoekers van de *website* van Introdans is gestegen naar 104.685 bezoekers (2016: 102.503) waarvan 71.520 unieke bezoekers (2016: 68.340). Belangrijke oorzaak van het bereik is het voortdurend koppelen van social media met de website. Ook de nieuwe vormgeving en het veelvuldig gebruik van videobeelden enthousiasmeert de bezoeker, met herhaalbezoek tot gevolg. Daarnaast liepen er diverse pr-campagnes via Google Adwords en zijn er rondom de voorstelling MÉDITERRANÉE een tv-commercial en online campagne gepubliceerd bij de Nederlandse publieke omroep.

Voor analyse van deze gegevens hanteert Introdans het systeem Google Analytics.

Introdans presenteert zich als een open en benaderbaar gezelschap. Online is er aandacht voor berichten met een mix van balletrepertoire en kijkjes achter de schermen. Het publiek en de fans raken hierdoor meer betrokken bij het reilen en zeilen van het gezelschap. Er wordt door Introdans actief gereageerd; de reactieratio op Facebook is 100% binnen 2 uur (de hoogst haalbare score), waardoor het publiek zich gezien en gehoord voelt.

Ook het aantal (onbetaalde!) fans op Facebook groeide met 20% van 10.833 (31 december 2016) naar 12.983 (31 december 2017). Hoewel het aantal likes een sterke groei toont, is het belangrijker om het engagement van deze fans te meten. Bij Introdans is dat in 2017 3,9%, terwijl het gemiddelde van de vier BIS-dansgezelschappen 2,6% is. Deze analyse wordt bijgehouden door Insights.

De andere social mediakanalen die Introdans dagelijks gebruikt zijn YouTube, Twitter en Instagram.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

In het najaar 2017 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) aangekondigd die per 25 mei 2018 van kracht wordt, en daarmee de minder strikte Wet bescherming persoonsgegevens vervangt. De AVG zorgt voor versterking en uitbreiding van privacyrechten, meer verantwoordelijkheid bij organisaties, en verplicht de hele Europese Unie om zich aan dezelfde privacyvoorwaarden te houden. Introdans houdt zich sinds het begin van het jaar bezig met risico-inventarisatie en aanpassingen in het beleid om aan de nieuwe voorwaarden te voldoen, en verwacht op tijd nieuwe maatregelen te kunnen doorvoeren. Hiervoor wordt tevens intensief samengewerkt met andere Gelderse culturele instanties voor wederzijdse ondersteuning.

Financiële resultaten 2017

Stichting Introdans heeft dit jaar een resultaat behaald van € 0 (2016: € 65.671 negatief) op een totale exploitatie van € 4.719.903. Hiermee is voldaan aan het principe van een sluitende exploitatie. Het exploitatieresultaat 2016 van € 153.555 negatief is door het ministerie van OCW gecorrigeerd. De subsidies uit publieke middelen zijn gewijzigd van € 158.375 naar € 246.059. Door deze wijziging wordt de nieuwe exploitatie 2016 € 65.671 negatief.

Eigen inkomsten

De eigen inkomstennorm voor de Cultuurplanperiode 2017-2020 is vastgesteld op 23,5%. Aangezien de eigen inkomsten van Stichting Introdans in 2017 29,74% hebben bedragen, is ruimschoots aan de minimumeis voldaan.

Financiële positie

De Raad van Toezicht waardeert ten zeerste dat Introdans is opgenomen in de Basis Infrastructuur van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en is verheugd door de kleine verhoging van de structurele subsidie voor de periode 2017-2020. Ook is Introdans erg blij dat de eenmalige bijdrage van Provincie Gelderland – € 150.000 per jaar voor de jaren 2014, 2015 en 2016 – vanaf het jaar 2017 structureel is geworden.

Hierdoor is Introdans in staat het danserstableau op niveau te houden, en kan Introdans de budgetten voor public relations, marketing en productie op een verantwoord niveau houden om meer inkomsten uit de markt te halen. Dit geld wordt ingezet voor PR en marketing (om meer publiek te bereiken), voor het borgen van de kwaliteit om het huidige publiek te behouden en nóg enthousiaster te maken, en op het binnenhalen van nieuw publiek. De productiebudgetten zijn opgehoogd naar het gewenste kwaliteitspeil.

Het activiteitenbudget van Introdans Interactie is verhoogd, omdat Introdans Interactie voor nieuw publiek vaak de eerste kennismaking is met Introdans.

Ziekteverzuim en gevolgen voor de financiële positie van Introdans

Na een stijging in de periode 2013-2015 (van 2,95% naar 5,82%) en een lichte daling in 2016 (4,87%) is het ziekteverzuim binnen Introdans in 2017 spectaculair gedaald naar 1,58%. Dit dankzij een samenkomst van tegelijk herstellende werknemers. We hopen de goede gezondheid in 2018 vast te houden!

Solvabiliteit en liquiditeit

De current ratio (vlottende activa gedeeld door het kort vreemd vermogen) is 0,92.

De solvabiliteit (eigen vermogen gedeeld door totaal vreemd vermogen) is 14,58%.

De liquiditeitsratio was in 2016 1,13 en is in 2017 licht gedaald. In 2017 is geïnvesteerd in lichtapparatuur, projectie-videoapparatuur en geluidsapparatuur. Op advies van de huisbankier is voor deze investeringen geen gebruik gemaakt van de aanwezige kredietfaciliteit, noch is er een lening voor afgesloten, maar zijn de beschikbare liquide middelen ingezet.

Ondernemerschap

Het cultureel ondernemerschap van Introdans is gebaseerd op drie pijlers, te weten:

- Vergroting eigen inkomsten
- Kostenbeheersing
- Fondsenwervingsacties

Vergroting eigen inkomsten

- Toename kaartverkoop door aanscherpen PR- en marketingbeleid
- Als een van de weinige dansgezelschappen in Nederland heeft Introdans uitkoopafspraken met een groot aantal zalen. Voordeel hiervan is dat PR en marketing voornamelijk door de zalen gebeurt, en de inkomsten zeker zijn.

Kostenbeheersing

Welhaast vanzelfsprekend is met de stofkam door de afdelingsbudgetten gegaan, om te kijken wat er aan besparing mogelijk is. Daarnaast is een aantal specifieke maatregelen genomen:

- De nazit na een première is voor eigen rekening van bezoekers en genodigden.
- Een belangrijk punt bij kostenbeheersing is efficiency. Introdans ervaart met name een toename van de administratieve druk als gevolg van de diverse rapportage-eisen van de verschillende subsidiënten.

- Een risico bij kostenbeheersing is de toenemende werkdruk voor de medewerkers. Dit is in 2017 bevestigd in het PAGO-rapport, waarna in 2018 een start is gemaakt om hier adequaat mee om te gaan. Inmiddels is hier ook een externe adviseur bij betrokken.

Fondsenwervingsacties

Introdans is in 2017 begonnen met het scherper definiëren van de drie volgende relatiegroepen: Vrienden, donateurs en sponsors. De omschrijving van deze relatiegroepen biedt een gedegen basis om hier in 2018 meer rendement uit te genereren.

De Raad van Toezicht van Introdans heeft het initiatief genomen om meer donateurs als Beschermer van Introdans te werven. Het aantal Beschermers is in 2017 licht gegroeid; financieel is de groei groter aangezien één van de beschermers een substantieel hoger bedrag per jaar schenkt.

Strategie bij tegenvallende inkomsten

Het is ingewikkeld om een strategie bij tegenvallende inkomsten aan het papier toe te vertrouwen. Immers, op dit moment is niet bekend op welk gebied deze inkomsten tegenvallen, en dat heeft absoluut gevolgen voor de dan te kiezen strategie. Vallen immers de inkomsten uit kaartverkoop tegen, dan vraagt dat om een andere strategie dan wanneer de inkomsten uit giften tegenvallen. Feitelijk is de enige constante als het gaat om deze strategie: kostenbeheersing. Introdans heeft echter al in het verleden op alle gebieden waar er mogelijkheden waren, sterk bezuinigd op de kosten. Aan kostenbeheersing wordt sindsdien strak de hand gehouden. Nog verder bezuinigen is niet verantwoord. Alles wat kon worden bedacht, is voorheen al uitgevoerd. Verdere kostenbesparingen leiden tot aantasting van de kwaliteit, waarmee op termijn het publieksbezoek zal afnemen, wat tot verder tegenvallende inkomsten zou leiden.

Continuïteit en borging huidig en toekomstig management

Introdans werkt aan talentontwikkeling op het gebied van management en cultureel ondernemerschap. Het directie-bestuurdersteam dat nu bestaat uit Ton Wiggers en artistiek directeur Roel Voorintholt bezit een schat aan ervaring die de komende jaren wordt gedeeld met jonge ambitieuze mensen om hen tot cultureel ondernemer op te leiden. Het zal een grote uitdaging worden om dit binnen het huidige budget te realiseren.

Directie / bestuurders

de heer A.J. Wiggers, algemeen directeur-bestuurder, mede-oprichter, *in dienst sinds 1 september 1971*
de heer R.J. Voorintholt, artistiek directeur-bestuurder sinds 2001, *in dienst sinds 1 februari 1983*

Managementteam

de heer E.P.M. Burggrave, manager public relations en marketing
de heer B.J. Duitshof, manager techniek en facilitaire zaken
mevrouw T.J. Jansen-Boerstal, manager financiële zaken
mevrouw J. Krabbenborg, productie manager
de heer A.D. Luteijn, manager Interactie (artistiek)
mevrouw A.M.E. Vervoort, manager Interactie (algemeen)

Principes van Goed Bestuur

Stichting Introdans heeft, in lijn met de code Cultural Governance, de functies van toezicht en bestuur van elkaar gescheiden. De 9 aanbevelingen van de Code Cultural Governance worden hierbij gehanteerd. De eindverantwoordelijkheid voor beleidsformulering en de dagelijkse uitvoering berusten bij de directie / bestuurders.

Inrichting en vaststelling jaarverantwoording

De jaarverantwoording 2017 is ingericht conform de regels uit de Regeling op het specifiek cultuurbeleid zoals vastgelegd in het Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen 2017-2020.

De verantwoording is vastgesteld door de directie / bestuurders.

Arnhem, 18 april 2018

A.J. Wiggers
Algemeen directeur-bestuurder

R.J. Voorintholt
Artistiek directeur-bestuurder

Verslag van de Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

Vanaf 1 januari 2017 heeft Introdans een Raad van Toezicht (RvT). De RvT is samengesteld uit personen met een brede maatschappelijke achtergrond, zowel uit het bedrijfsleven als uit de publieke sector. De samenstelling van de Raad van Toezicht is afgestemd op de artistieke, maatschappelijke en bedrijfseconomische ambities van de organisatie.

De RvT-leden nemen zitting voor maximaal twee termijnen van vier jaar.

Voorzitter: de heer mr. G.J. de Graaf (1950) woonachtig in Apeldoorn.

Fred de Graaf was van 28 juni 2011 tot 2 juli 2013 Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal en was van 10 juni 2003 tot 9 juni 2015 lid van de VVD-fractie. Hij was voorzitter van de vaste commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking (BDO). Hij was burgemeester van Leersum, Vught en Apeldoorn en waarnemend burgemeester van Helvoirt, Udenhout, Bronckhorst, Amstelveen en Enschede, en is sinds oktober 2017 waarnemend burgemeester van Heerde. Tevens is hij bestuurslid en lid van de Raad van Toezicht van diverse maatschappelijke en culturele organisaties.

Als voorzitter benoemd op 1 augustus 2012, herbenoemd op 1 augustus 2016, benoemd als voorzitter Raad van Toezicht op 1 januari 2017, aftredend op 31 juli 2020.

Vice-voorzitter: de heer mr. B.J.M. van Meer (1956) woonachtig in Velp (GLD).

Bart van Meer is sinds 1984 advocaat en gespecialiseerd op het gebied van onroerend goed, in het bijzonder (grootschalige) projectontwikkeling, bodemverontreiniging, ruimtelijke ordeningsrecht en onroerend goed transacties. Tot zijn cliënten behoren grote projectontwikkelaars, gemeentes, woningcorporaties en onroerend goed handelaren. Hij is vaste docent bij BMD Advies en Opleiding en de Radboud Universiteit. Bart van Meer is sinds 1 april 2012 vennoot bij Dirkzwager advocaten en notarissen B.V., daarvoor bij CMS Derks Star Busmann N.V.

Hij is actief op het gebied van diverse maatschappelijke en culturele instellingen en is onder andere voorzitter van Stichting Bridge to Liberation Experience, stichting Posttheater en de vereniging Vastgoed Eigenaren Citycentrum Arnhem (VECA).

Benoemd op 1 februari 2014, als vice-voorzitter benoemd op 30 september 2015, benoemd als lid Raad van Toezicht / vice-voorzitter per 1 januari 2017, herbenoemd op 1 februari 2018, aftredend op 31 januari 2022.

Penningmeester: mevrouw prof.dr. E.M. Sent (1967), woonachtig in Nijmegen.

Esther-Mirjam Sent is sinds 2004 hoogleraar Economische Theorie en Economisch Beleid aan de Radboud Universiteit. Sinds 2011 is zij lid van de Eerste Kamer voor PvdA.

Zij studeerde economie aan de Universiteit van Amsterdam, waar ze in 1989 cum laude afstudeerde.

In 1994 promoveerde zij in de economie aan Stanford University in Californië. In 2009, 2010 en 2011 won ze de prijs voor meeste media optredens van de hoogleraren aan de Radboud Universiteit.

Van 1994 tot 2004 was mevrouw Sent verbonden aan de University of Notre Dame. Ook is zij gast-onderzoeker geweest aan de Erasmus Universiteit en de London School of Economics.

Benoemd op 14 januari 2015, benoemd als lid Raad van Toezicht / penningmeester op 1 januari 2017, aftredend op 13 januari 2019.

Secretaris: **mevrouw mr. L.J. van Hooff-Nusselder (1971)**, woonachtig in Arnhem.

Bertine van Hooff-Nusselder is directeur van Koninklijke Burgers' Zoo sinds 2004. Burgers' Zoo bestond in 2013 100 jaar en werd in dat jaar Koninklijk. Bertine vormt samen met haar man Alex van Hooff de directie en de vierde generatie van het familiebedrijf Burgers' Zoo.

Bertine behaalde na haar Bachelor aan de Hoge Hotelschool te Maastricht, haar Master rechten aan de universiteit van Nijmegen. Daarna volgde ze de postdoctorale bedrijfsjuristenopleiding.

Bertine was secretaris voor Jong Management Arnhem (gelieerd aan VNO-NCW) in 2006-2007.

Verder heeft ze zich ingezet voor de Arnhemse Uitdaging (2008-2013). Haar huidige nevenfuncties zijn: lid Raad van Toezicht van Moviera, stichting aanpak huiselijk geweld in de provincie Gelderland en Utrecht (auditcommissie en contactpersoon cliëntenraad) en Bestuur Natuurcentrum Arnhem (secretaris). Ze is lid van en ondersteunt de Arnhem Ambassadeurs en de CDA Businessclub.

Benoemd op 14 januari 2015, benoemd als lid Raad van Toezicht / secretaris op 1 januari 2017, aftredend op 13 januari 2019.

Overige RvT-leden:

Mevrouw J.G. Pot-de Boer (1950), woonachtig te Vinkeveen.

Ans Pot werkte van 1970 tot november 2015 voor (rechtsvoorgangers van) AkzoNobel. Haar werkzaamheden lagen vooral op public relations en communicatie (nationaal en internationaal), waaronder opzet en invulling van een corporate (internationaal) sponsorbeleid, resulterend in diverse internationale projecten op cultureel en technologisch gebied. In samenwerking met Plan Nederland was zij verantwoordelijk voor de oprichting van Stichting Education Fund, gericht op financiering van educatieve projecten in ontwikkelingslanden. Zij heeft zich ingezet voor opzet en invulling van het AkzoNobel Community Program, een wereldwijd programma dat beoogt vrijwilligerswerk door de medewerk(st)ers in de directe omgeving van de AkzoNobel vestigingen te stimuleren door ondersteuning van diverse (achterstand)groeperingen, zoals ouderen, gehandicapten, kinderen, werkloze jongeren, daklozen, vluchtelingen, dieren, etc. Het programma stelt niet alleen financiële middelen ter beschikking ten behoeve van een duurzame bijdrage aan de verbetering van de leefomstandigheden van deze groeperingen, maar speelt ook een belangrijke rol met betrekking tot de medewerk(st)er betrokkenheid door middel van teambuildingactiviteiten en draagt ook bij aan de verbetering van leiderschapskwaliteiten.

Benoemd op 1 februari 2016, benoemd als lid Raad van Toezicht op 1 januari 2017, aftredend op 31 januari 2020.

Mevrouw mr. E.F.F. van Heek (1968), woonachtig te Laag Zuthem.

Fleur van Heek werkte van 1994 tot 2001 als advocaat in Zwolle en Deventer. Zij zet zich bestuurlijk in voor een aantal organisaties in Overijssel en Gelderland. Zo is zij in de provincie Overijssel voorzitter van Stichting Landgoed Windesheim te Windesheim (bij Zwolle), was zij tot 2014 lid van de pachtkamer van de rechtbank Overijssel, bestuurslid Stichting Overijsselse Kastelen en van 2007 tot 2015 lid van de Raad van Toezicht van Museum de Fundatie. In de provincie Gelderland is zij bestuurslid van de Stichting IJsselvliedt te Wezep, sinds 2014 bestuurslid van Stichting Huis Deelerwoud en was zij van 2004 tot 2012 commissaris van Landgoed Den Treek-Henschoten BV te Leusden, van 2009 tot 2014 lid van het algemeen bestuur Stichting tot behoud van kasteel Den Doornenburg en van 2010 tot 2014 lid van de Raad van Toezicht van de Alexander van Heek Stichting. Fleur van Heek volgde in 2014 en 2015 een tweejarige opleiding New Board bij de Business University Nyenrode.

Benoemd op 20 januari 2016, benoemd als lid Raad van Toezicht op 1 januari 2017, aftredend op 19 januari 2020.

Beloningsbeleid directie / bestuurders en Raad van Toezicht

Zoals uit de toelichting op de categoriale exploitatierekening bij de jaarrekening blijkt, blijven de salarissen van de twee directieleden / bestuurders met € 20.785 (dienstverband 20%) en respectievelijk € 115.425 (dienstverband 80%) onder de maximale bedragen zoals genoemd in de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT).

De RvT-leden verlenen hun diensten onbezoldigd.

Werkzaamheden Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft de taak toezicht te houden op het beleid van de directie / bestuurders en op de algemene gang van zaken in de stichting.

De RvT heeft hiertoe in 2017 drie maal vergaderd, en wel op 11 januari, 15 maart en 25 oktober 2017. Tussentijds was er regelmatig overleg tussen directeur-bestuurders en de RvT. De vergaderingen vonden plaats in aanwezigheid van de directeur-bestuurders. In de vergaderingen liet de RvT zich uitvoerig door de directeur-bestuurders informeren over de gang van zaken bij Introdans.

De RvT zag erop toe dat Stichting Introdans de beschikbare middelen optimaal besteedt, zodat effectief en doelmatig werd gewerkt aan het realiseren van de doelstelling. Daarnaast werd in de vergaderingen aandacht besteed aan terugkerende onderwerpen zoals financiële positie, sponsoring en fondsenwerving, huisvesting, internationalisering. De RvT staat onverminderd positief ten opzichte van "cultureel ondernemerschap", maar spreekt tegelijkertijd de zorg uit dat, door de strenge regels van de subsidiënten, het vrijwel onmogelijk wordt gemaakt om een algemene reserve op te bouwen (immers, een gedeelte daarvan dient te worden gereserveerd in het bestemmingsfonds OCW en provincies).

De Raad van Toezicht hoopt dat Introdans, met ruggensteun van sponsors, Vrienden van Introdans, donateurs en vrijwilligers, er wederom in zal slagen een succesvol dansjaar te verzorgen, en ziet 2018 en verder met vertrouwen tegemoet.

Conform artikel 12 lid 2 van de statuten van Stichting Introdans behoeft de vaststelling van de jaarverantwoording 2017 door de directie goedkeuring van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft de jaarverantwoording 2017 goedgekeurd in zijn vergadering van 18 april 2018.

Arnhem, 18 april 2018

Namens de Raad van Toezicht

G.J. de Graaf
Voorzitter

INTRODANS | VIJFZINNENSTRAAT 82 | 6811 LN ARNHEM
NEDERLAND | t. +31-26-3512111 | [WELKOM@INTRODANS.NL](mailto:welkom@introdans.nl)
www.introdans.nl